

INDENRIGSMINISTERIET

Dato: 10. april 2000
Kontor: 4. kommunekontor

Dette notat er renskrevet og anonymiseret af Indenrigs- og Sundhedsministeriet den 24. april 2024

NOTAT om adgangen til at betale udgifter til overnatning i stedet for befordringsgodtgørelse

1. Nordjyllands Amtskommune har rettet telefonisk henvendelse med spørgsmål om, hvorvidt amtsrådet lovligt kan beslutte at yde medlemmer af amtsrådet godtgørelse for udgifter til overnatning, når amtsrådsmedlemmerne deltager i møder på Sjælland, og i stedet for at tage hjem samme dag på en af amtskommunen bekostet returbillet, ønsker at overnatte på Sjælland for at tage videre til noget andet — ikke-kommunalt hverv - næste dag, og selv bekoste hjemrejsen. En sådan ordning vil medføre en besparelse for amtskommunen og en lettelse for amtsrådsmedlemmerne.

Spørgsmålet skal behandles på amtsrådsmøde tirsdag den 11. april 2000, hvorfor amtskommunen gerne modtager svar på henvendelsen inden.

2. § 16, stk. 10 og stk. 11, i lov om kommunernes styrelse har følgende ordlyd:

“*Stk. 10.* I forbindelse med deltagelse i de i stk. 1, litra a-e, nævnte møder m.v., ydes der til kommunalbestyrelsesmedlemmer

- a) befordringsgodtgørelse og godtgørelse for fravær fra hjemstedet,
- b) godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med et fysisk handicap og
- c) godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til pasning af syge nære pårørende.

Stk. 11. ... Kommunalbestyrelsen kan endvidere beslutte at godtgøre andre udgifter, som er forbundet med kommunalbestyrelsesmedlemmernes deltagelse i de i stk. 1 nævnte møder m.v., eller beslutte at yde anden støtte i forbindelse hermed.”

Af lovbemærkningerne (Folketingstidende 1994/95, Tillæg A, sp. 2088) fremgår bl.a. følgende:

“Med den foreslåede affattelse af stk. 10 og 11 klargøres hjemlen til at godtgøre udgifter og yde anden bistand til kommunalbestyrelsesmedlemmer.

Det foreslås i stk. 10, at tre godtgørelsestyper skal ydes obligatorisk i forbindelse med et kommunalbestyrelsesmedlems deltagelse i de i stk. 1, litra a-e, nævnte møder m.v. Et medlem har således krav på at få refunderet de tre opregnede typer udgifter, når udgifterne er etableret i forbindelse med deltagelse i møder og kurser m.v.

I henhold til litra a ydes alle kommunalbestyrelsesmedlemmer obligatorisk befordrings-

godtgørelse og godtgørelse for fravær fra hjemstedet (merudgifter til logi og forplejning) i forbindelse med deltagelse i møder m.v.

Som hidtil giver bestemmelsen kun adgang til dækning af positive udgifter, dvs. omkostningsdækning”

§ 16, stk. 10, litra a, befordringsgodtgørelse og godtgørelse for fravær fra hjemstedet

Det fremgår af § 16, stk. 10, litra a, i styrelsesloven, at befordringsgodtgørelse og godtgørelse fra hjemstedet er obligatorisk i forbindelse med varetagelse af kommunale hverv omfattet af § 16, stk. 1. Amtskommunen har ikke rejst spørgsmål om, hvorvidt de hverv som amtsrådsmedlemmerne rejser til Sjælland for at varetage berettiger til udgiftsgodtgørelse efter § 16, stk. 10.

Spørgsmålet om adgang til at godtgøre udgifter til overnatning i stedet for befordringsgodtgørelse ses ikke behandlet i forarbejderne til styrelsesloven, i vederlagsvejledningen eller i udtalelser fra Indenrigsministeriet.

Ad godtgørelse for fravær fra hjemstedet

Ud fra det oplyste kan hjemrejse fra det pågældende møde ske samme dag som udrejsen. Godtgørelse for fravær fra hjemstedet i medfør af § 16, stk. 10, litra a, kan typisk gives for merudgifter til forplejning og logi på grund af fraværet, Folketingstidende 1994/95, Tillæg A, sp. 2088.

Det må antages, at det kun er nødvendige udgifter, der kan dækkes i henhold til bestemmelsen. Det må ligeledes antages, at vurderingen af, hvilke udgifter der i konkrete tilfælde er nødvendige i et vist omfang beror på et skøn, som amtskommunen må foretage over, om det er nødvendigt at overnatte, herunder om overnatning for eksempel er nødvendig af hensyn til en fornuftig varetagelse af det kommunale hverv.

Da hjemrejse efter det oplyste er mulig, er udgifter til overnatning formentlig dermed ikke nødvendige.

Ad befordringsgodtgørelse

Bestemmelsen i § 16, stk. 10, litra a, giver ifølge de ovenfor citerede forarbejder alene krav for kommunalbestyrelsesmedlemmerne på at få dækket positive udgifter, det vil sige omkostningsdækning. Dette taler efter 4. kommunekontors opfattelse for, at befordringsgodtgørelse efter § 16, stk. 10, ikke kan benyttes til at dække udgifter til overnatning i stedet, idet der i så fald ikke er tale om godtgørelse for udgifter til befordring.

Bestemmelsen i § 16, stk. 10, er ikke til hinder for, at der fastsættes generelle godtgørelsessatser, når blot dette sker under hensyn til de faktiske omkostninger. Det må dog stadig forudsættes, at godtgørelsen efter faste takster anvendes til godtgørelse af de udgiftstyper, der er omhandlet i § 16, stk. 10. Godtgørelser udbetalt i henhold til en

fast takst kan derfor ikke anvendes til godtgørelse af udgifter i forbindelse med overnatning, der ikke i øvrigt ville være godtgørelsesberettiget efter § 16, stk. 10.

§ 16, stk. 11 godtgørelse af andre udgifter

Efter § 16, stk. 11 's ordlyd er det en betingelse, at udgiften afholdes i forbindelse med varetagelsen af det kommunale hverv. Denne betingelse er formentlig ikke opfyldt i denne situation, idet formålet med overnatningen ikke er varetagelsen af det kommunale hverv, men at rejse videre til noget andet næste dag. Hertil kommer, at efter bestemmelsen i § 16, stk. 11 's ordlyd og ifølge forarbejderne og vejledningen er dennes formål, at dække helt andre typer af udgifter end de i § 16, stk. 10, opregnede. Efter 4. kommunekontors opfattelse vil det således stride mod bestemmelsens formål, hvis en kommunalbestyrelse kan anvende bestemmelsen i den her omhandlede situation.

Det indstilles derfor, at henvendelsen besvares i overensstemmelse med ovenstående, således at amtskommunen meddeles, at godtgørelse af udgifter til overnatning ikke kan gives i stedet for den obligatoriske befordringsgodtgørelse efter § 16, stk. 10. Det er amtskommunen, der må vurdere, om udgifter til overnatning er en nødvendig udgift, som dækkes efter § 16, stk. 10, litra a. Hvis svaret herpå er bekræftende på amtskommunen være forpligtet til at yde såvel befordringsgodtgørelse (til både ud- og hjemrejse) som godtgørelse for fravær fra hjemstedet. Det oplyses endvidere at § 16, stk. 11, ikke kan anvendes til godtgørelse af udgifter til overnatning, der ikke kan godtgøres efter stk. 10.

[Sagsbehandlerens og kontorchefens initialer, dateret 10. april 2000]

Afdelingschefens påtegning af 10. april 2000

Enig. Resultatet er også generelt helt rimeligt. Hvis eksempelvis A skal til møde i en anden landsdel og samtidig (dagen efter) benytter lejligheden til at være sammen med familie eller venner, som (dagen efter) kører A hjem, ville det være ganske urimeligt, hvis A kunne få dækket sine overnatningsudgifter. Det forhold, at A ikke har brug for en betalt hjemrejse, berettiger ikke til alternativt at få en anden ydelse, f.eks. overnatning. (Kun i tilfælde, hvor der ved hjemrejsen den følgende dag kunne spares et beløb, der overstiger overnatningsudgiften, kunne det være rimeligt at anerkende et "urimeligt" overnatningsforhold. Hertil er der næppe hjemmel, men et sådant forhold kan næppe heller tænkes inden for rigets grænser.)

Sagsbehandlerens påtegning af 10. april 2000: Meddelt spørgeren ovenstående.